

**UCHWAŁA NR XXII/160 /2026
RADY GMINY W BELSKU DUŻYM
z dnia 27 kwietnia 2026 r.**

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

Rada Gminy Belsk Duży uchwala, co następuje:

§ 1.

Po zapoznaniu się z petycją dotyczącą aktualizacji prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz utworzenia raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych corocznie lub raz na dwa lata z dnia 14 stycznia 2026 r. oraz stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Belsk Duży, petycja została rozpatrzona w następujący sposób:

- 1) w zakresie aktualizacji prawa miejscowego uchwał dotyczących pomników przyrody, petycja została rozpatrzona pozytywnie;
- 2) w zakresie corocznego lub raz na dwa lata raportowania Radzie Gminy Belsk Duży stanu zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych, petycja została rozpatrzona negatywnie.

§ 2.

Uzasadnienie stanowiska Rady Gminy Belsk Duży stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Belsk Duży do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Do Rady Gminy Belsk Duży w dniu 14 stycznia 2026 r. wpłynęła petycja dotycząca aktualizacji prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz utworzenia raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych corocznie lub raz na dwa lata.

W dniu 18 lutego 2026 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Belsk Duży poświęcone aktualizacji prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz utworzenia raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych corocznie lub raz na dwa lata.

Członkowie przedmiotowej komisji uznali, że petycję należy rozpatrzyć w następujący sposób:

- 1) pozytywnie w zakresie aktualizacji prawa miejscowego uchwał dotyczących pomników przyrody (prace legislacyjne związane z taką zmianą obecnie są planowane i zostaną poprzedzone przeglądem i pomiarem istniejących pomników przyrody);
- 2) negatywnie w zakresie corocznego lub raz na dwa lata raportowania Radzie Gminy Belsk Duży stanu zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych (w aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek raportowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego stanu pomników przyrody w takim zakresie i z taką częstotliwością, jak wskazano w petycji).

Dlatego też Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zarekomendowała podjęcie działań w zakresie przygotowania stosownych projektów uchwał aktualizujących przepisy prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Belsk Duży w

celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

Po zapoznaniu się z treścią petycji oraz stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rada Gminy Belsk Duży uznała petycję za zasadną w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody, jak również zniesienie tej formy ochrony, następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała ta określa w szczególności nazwę obiektu, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, a w razie potrzeby także ustalenia dotyczące czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla danego obiektu. W tym stanie rzeczy zasadne jest podjęcie działań zmierzających do przeglądu obowiązujących regulacji dotyczących pomników przyrody położonych na terenie Gminy Belsk Duży i przygotowania stosownych projektów uchwał aktualizujących, poprzedzonych przeglądem i pomiarem istniejących pomników przyrody.

Jednocześnie Rada Gminy Belsk Duży nie uwzględniła petycji w części dotyczącej zobowiązania do corocznego albo dwuletniego przedstawiania Radzie Gminy odrębnego raportu obejmującego stan zdrowotności pomników przyrody, kompletność ich oznakowania, stan otoczenia oraz potrzeby w zakresie prac pielęgnacyjnych. W obowiązującym stanie prawnym brak jest przepisu, który nakładałby na organ gminy obowiązek sporządzania i przedstawiania radzie gminy odrębnego, cyklicznego raportu o pomnikach przyrody w takim zakresie i z taką częstotliwością, jak wskazano w petycji. Nie wyłącza to oczywiście możliwości podejmowania przez organ wykonawczy działań związanych z bieżącą oceną stanu pomników przyrody oraz przygotowaniem danych niezbędnych do właściwego wykonywania zadań gminy w zakresie ochrony przyrody. Należy również zauważyć, że przepisy Prawa ochrony środowiska przewidują obowiązek sporządzania przez organ wykonawczy gminy raportów z wykonania programów ochrony środowiska, przedstawianych radzie gminy co 2 lata. Brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że z samej treści tych przepisów wynika obowiązek sporządzania osobnego raportu dotyczącego wyłącznie pomników przyrody, w formule postulowanej przez wnoszącego petycję.

Mając powyższe na uwadze, Rada Gminy Belsk Duży postanowiła rozpatrzyć petycję częściowo pozytywnie, w zakresie dotyczącym aktualizacji prawa miejscowego odnoszącego się do pomników przyrody, oraz częściowo negatywnie, w zakresie żądania wprowadzenia

obowiązku okresowego raportowania Radzie Gminy stanu pomników przyrody w postulowanej formie.